

KONINKRIJK BELGIE.  
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.  
-----

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 21 april 1997 door de Voorzitter van het Vlaams Parlement verzocht hem van advies te dienen over een voorstel van decreet "houdende wijziging van artikel 78 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, met het oog op een strikte beperking aan programma's met overdreven geweld en/of met pornografische scènes wat het tijdstip van uitzenden betreft" (Parl. St., Vl. Parl., 1995-96, nr. 403-1), heeft op 20 mei 1997 het volgende advies gegeven :

STREKKING VAN HET VOORSTEL

1. Het voor advies voorgelegde voorstel van decreet strekt ertoe in artikel 78 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, een paragraaf 1bis in te voegen.

Volgens de voorgestelde bepalingen zou het de omroepen verboden zijn om vóór 20 uur programma's uit te zenden met pornografische scènes of overdreven geweld, die niet geschikt zijn voor kinderen jonger dan 12 jaar. Het zou de omroepen voorts verboden zijn om vóór 22 uur programma's uit te zenden met pornografische scènes of overdreven geweld, die niet geschikt zijn voor kinderen jonger dan 16 jaar. De genoemde verbodsbepalingen zouden ook gelden voor de korte aankondigingen voor programma's die later op de avond of op een andere dag worden uitgezonden.

2. Door de invoeging van de voorgestelde bepaling in artikel 78 van de gecoördineerde decreten kan een inbreuk op de genoemde verbodsbepalingen onder bepaalde voorwaarden leiden tot een schorsing, door de Vlaamse regering, van het doorgeven van een programma (artikel 78, § 3, van de gecoördineerde decreten).

Een dergelijke inbreuk kan bovendien gestraft worden met een geldboete van 1000 tot 500.000 frank (artikel 118 van de gecoördineerde decreten).

.../...

### BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De Vlaamse Gemeenschap is bevoegd om de in het voorstel bedoelde aangelegenheid te regelen, op grond van haar bevoegdheid inzake radio-omroep en televisie (artikel 4, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

### ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Artikel 78, § 1, van de gecoördineerde decreten bepaalt het volgende :

"De omroepen mogen geen programma's uitzenden die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten, inzonderheid programma's met pornografische scènes of metodeloos geweld.

Deze bepaling geldt ook voor programma's waarop het voorgaande niet van toepassing is, maar die toch schade kunnen toebrengen aan de fysieke, mentale of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen, tenzij door de keuze van het tijdstip van uitzending of door technische maatregelen gewaarborgd wordt dat minderjarigen in het zendgebied die programma's normaliter niet kunnen zien of beluisteren".

Uit paragraaf 1, eerste lid, blijkt een absoluut verbod op het uitzenden van programma's "die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten". Tot die programma's behoren in elk geval ("inzonderheid") programma's met pornografische scènes of metodeloos geweld.

.../...

De indiener van het voorstel gaat er blijkbaar van uit dat niet alle programma's met pornografische scènes of metodeloos geweld onder de toepassing van het voornoemde verbod vallen. Om die reden wil zij voor programma's met pornografische scènes of met overdreven geweld (1), "die niet geschikt zijn voor kinderen", een verbod invoeren om die programma's vóór een bepaald uur uit te zenden.

Het uitgangspunt van de indiener strookt niet met de tekst zelf van artikel 78, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde decreten. Dit verkeerde uitgangspunt heeft tot gevolg dat de voorgestelde regeling een versoepeling van het bestaande verbod zou inhouden, hetgeen kennelijk niet strookt met de opzet van het voorstel.

2. De aandacht van de decreetgever moet er overigens op gevestigd worden dat artikel 78, § 1, de omzetting in het interne recht inhoudt van artikel 22 van de richtlijn 89/552/EEG van de Raad van 3 oktober 1989 betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de Lid-Staten inzake de uitoefening van

---

(1) In artikel 78, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde decreten is sprake van "odeloos geweld". Die term lijkt geen andere betekenis te hebben dan de term "overdreven geweld", gebruikt in het voorstel. In de toelichting bij het voorstel (derdelatste zin) is trouwens ook sprake van "odeloos geweld".

televisie-omroepactiviteiten (1). Een wijziging van artikel 78 zou dan ook slechts mogelijk zijn binnen de grenzen die de voornoemde bepaling aan het optreden van de nationale overheden stelt. Te dezen lijkt er, in de huidige stand van de Europese regelgeving, geen ruimte te zijn voor enige differentiatie i.v.m. programma's met pornografische scènes of metodeloos geweld.

Weliswaar zal de voornoemde richtlijn in de nabije toekomst allicht het voorwerp uitmaken van een wijziging. Daarbij zou ook artikel 22 van de richtlijn, volgens het gemeenschappelijk standpunt (EG) nr. 49/96, door de Raad vastgesteld op 8 juli 1996 (2) en volgens de op 12 november

---

(1) Naar luid van het eerste lid, eerste volzin, van artikel 22 nemen de Lid-Statens "passende maatregelen om ervoor te zorgen dat in de televisie-uitzendingen van de onder hun bevoegdheid vallende televisie-omroeporganisaties geen programma's voorkomen die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten, inzonderheid programma's met pornografische scènes of metodeloos geweld".

(2) PB nr. C 264 van 11 september 1996, blz. 52.

1996 door het Europees Parlement goedgekeurde amendementen op die tekst (1), vervangen worden. Alles wijst er evenwel op dat de regeling inzake programma's met pornografische scènes of met nodeloos geweld gehandhaafd zou blijven (2).

In de huidige stand van de voorbereiding van een wijzigende richtlijn kunnen geen definitieve conclusies getrokken worden t.a.v. de mogelijkheid om in de toekomst al dan niet wijzigingen aan te brengen in artikel 78, § 1, van de gecoördineerde decreten. Het is zaak van het Vlaams Parlement om, bij de behandeling van het voor advies voorgelegde voorstel, met de eventueel gewijzigde Europese context rekening te houden.

-----

---

(1) Besluit van 12 november 1996, PB nr. C 362 van 2 december 1996, p. 56.

(2) Op 16 april 1997 heeft het Bemiddelingscomité, bestaande uit vertegenwoordigers van de leden van de Raad en uit vertegenwoordigers van het Europees Parlement, een gemeenschappelijke ontwerp tekst goedgekeurd. Volgens die tekst zou de bestaande regeling aangevuld worden met een verplichting voor omroeporganisaties om programma's die schade kunnen toebrengen aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen - en die niet onder de toepassing van de absolute verbodsbepaling vallen - te laten voorafgaan door een akoestische waarschuwing of gedurende de uitzending vergezeld te laten gaan van een visueel symbool ("Europe", 21-22 april 1997, p. 11).

De kamer was samengesteld uit

|          |              |                     |
|----------|--------------|---------------------|
| de Heren | W. DEROOVER, | kamervoorzitter,    |
|          | P. LEMMENS,  | staatsraden,        |
|          | L. HELLIN,   |                     |
|          | A. ALEN,     | assessoren van de   |
|          | H. COUSY,    | afdeling wetgeving, |
| Mevrouw  | F. LIEVENS,  | griffier.           |

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER